

Declarația programatică **a Partidului Socialiștilor din Moldova “Patria-Родина”**

1. Întroducere

Istoria timpurilor noi se apropie de sfârșit. Piața liberă și exploatarea barbară, dependența economică a omului față de capital se retrag totuși pas cu pas sub presiunea noilor relații care se deosebesc prin reglementarea conștientă a vieții sociale, a relațiilor dintre om și natură, prin rolul mereu crescând al procesului de umanizare a muncii.

Toate acestea ne dovedesc că se apropie momentul când va apărea o nouă calitate a relațiilor sociale. Din aceste considerente, rezultatul principal al procesului istoric din secolul XX îl constituie căutarea de căi care să ducă spre o nouă calitate a societății umane.

Partidul socialiștilor din Moldova “Patria-Родина” (PSMPR) consideră că alternativa socialistă a dezvoltării societății este socialismul democratic.

PSMPR apreciază socialismul nu ca o doctrină, ci ca o mișcare reală, care se bazează nu pe dogme, ci pe fapte. Socialiștii mizează nu pe o concepție filozofică sau alta, ci pe întreaga evoluție a procesului istoric precedent, pe rezultatele lui practice actuale, pentru înțelegerea justă a cărora ei aplică întregul bagaj teoretic al mișcării socialiste, concepțiile naționale și programele respective.

PSMPR pornește de la premisele următoare:

În domeniul social-economic

Tot așa, după cum, pe timpuri, s-a dovedit a fi la un moment dat perimată munca sclavilor și a șerbilor, la fel și astăzi se dovedește a fi în mare grad perimată munca salariată. Relațiile create dintre întreprinzători și salariați nu mai sînt în stare să asigure justificarea necesară a muncii și să-l satisfacă pe omul contemporan. A devenit necesară restrîngerea cîmpului de activitate al muncii salariate urmată de lichidarea rolului ei conducător.

O alternativă a muncii salariate o constituie diversele forme de autoorganizare și de autodirijare, democratizarea societății, dezvoltarea principiilor de autoadministrare în sfera producției și în afara ei, ridicîndu-le la nivelul unui sistem unitar de relații care să rezeze întreaga varietate a vieții sociale, ceea ce va constitui, de fapt, alternativa socialistă a modului de viață capitalist.

Această alternativă este anume socialismul democratic.

«Dezvoltarea liberă a fiecăruia este condiția dezvoltării libere a tuturor» - acesta este principiul socialismului democratic. Principalele lui valori sînt: dreptatea socială, libertatea, solidaritatea, pacea, patriotismul, securitatea ecologică.

Dezvoltarea mecanismelor de autoadministrare în îmbinare cu democratizarea funcțiilor de conducere ale statului este calea pentru activizarea potențialului creator al oamenilor, pentru dezvoltarea tehnologiilor ultramoderne, pentru lichidarea polarizării în societate, pentru îndepărtarea barierelor artificiale dintre diversele grupe sociale, soluționarea optimă a altor probleme.

Partidul socialiștilor “Patria-Родина” recunoaște la etapa actuală atât proprietatea publică, cât și cea privată, ambele pe picior de egalitate. El pornește de la premisa că în condițiile actuale rolul statului în reglementarea proceselor care au loc trebuie să fie cât mai mare.

PSMPR sprigina propunerea privind definitivarea și implementarea concepției care prevede dezvoltarea economiei naționale pentru o perioadă medie (de 8-10 ani). El proclamă prioritatea producătorilor din țară și protecția pieței interne.

2. În sfera politicii de stat

Dezvoltarea întregului diapazon al libertăților democratice și a mecanismului de realizare a acestora. Folosirea celor mai diverse metode nonviolente de influență asupra structurilor puterii de stat în cazul refuzului lor de a asigura și garanta drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor.

În cazul necesității unor modificări ale normelor constituționale, urmează să fie aplicate activ asemenea forme de manifestare a voinței cetățenilor cum sînt anchetele de opinie și referendumurile. Trebuie să pornim de la ideea că drepturile «poporului suveran» stau mai presus decît organele puterii care sînt obligate să servească poporul.

O sarcină de importanță principială a Partidului socialiștilor “Patria-Родина” este participarea la activitatea organului legislativ al țării, Consiliilor locale, contribuția sa la intensificarea activității de promulgare a legilor avînd drept scop creșterea rolului institutelor democratice, dezvoltarea inițiativelor de autoadministrare și de restrîngere a sferei de relații ale muncii salariate ca sursă de inechitate socială și de consecințe negative, ce decurg din asemenea relații (conflicte sociale, interetnice, religioase și de altă natură).

3. În viața spirituală și culturală

Libertatea activității de creație, dreptul la primirea studiilor medii și superioare pentru toate categoriile sociale de cetățeni, publicitatea, accesul liber la informație, posibilitatea de a folosi mijloacele de comunicare pentru răspîndirea propriilor poziții și pentru participarea la discuțiile obștești trebuie să fie interpretate ca niște condiții primordiale ale democratizării societății și dezvoltării mecanismelor de autoorganizare a acesteia.

PSMPR se asociază la soluționarea problemei cardinale a mișcării socialiste: contibuirea la reverimentul conștiinței sociale internaționale, legate de necesitatea orientării acesteia de la concepția burghezo-democratică asupra lumii către cea popular-democratică, ca o premisă a ofensivei generale asupra relațiilor primitive ale muncii exploatate, descătușării posibilităților creatoare ale poporului, mișcării către socialismul democratic.

4. În domeniul relațiilor internaționale

Partidul socialiștilor “Patria-Родина” pornește de la principiul: «securitatea și dezvoltarea propriei țări prin intermediul securității și dezvoltării tuturor țărilor». Ei militează pentru stabilirea unei ordini internaționale echitabile. Numai o asemenea ordine va înlătura problema confruntării globale, va da posibilitate de a soluționa problema asigurării securității unui șir de state, va face posibilă reacția adecvată la noile vitregii ale timpului: migrațiuni ieșite de sub control, terorismul, confruntările cu caracter etnic și religios. Socialiștii din Moldova susțin întru totul ideea despre perpetuarea unui proces multilateral de tratative în scopul elaborării unui model de securitate general european pentru secolul XXI în schimbul încercărilor din partea administrației SUA, față de care luăm o atitudine critică, de a folosi ideea securității colective în scopul promovării și realizării unei noi încercări de a reîmpărți sferile de influență la nivel global, fapt devenit o realitate posibilă după destrămarea URSS și a lagărului socialist. PSMPR se declară pentru internaționalism, interpretându-l și înțelegându-l ca pe o dorință de a acționa în comun și a conlucra cu acele forțe de pe arena mondială, care împărtășesc principiile libertății, democrației și echității, sînt într-adevăr cointeresate la soluționarea unor probleme general umane și afirmarea egalității politice și economice în drepturi a tuturor popoarelor planetei.

5. În domeniul activității practice

Partidul socialiștilor “Patria-Родина” în activitatea sa practică se conduce de ideea consolidării cu condiția obligatorie a păstrării caracterului independent și social-politic al multitudinii și varietății societăților și nici de cum de principiile dezbinării și contrapunerii. El se sprijină pe metodologia soluționării pașnice a problemelor, care asigură mișcarea consecventă pe calea eliberării sociale la toate nivelurile de asociații umane.

În soluționarea problemelor de ordin social PSMPR se călăuzește de principiul: fiecare comunitate umană se poate dezvolta atît în mod independent (teritorial, național, confesional, cultural etc.), ca o comunitate, dar în corespundere cu toate celelalte.

Cerința obiectivă și imperativă a timpului - a activa local, a cugeta global. În această ordine de idei, socialiștii interpretează realitatea ca pe o integritate în continuă înnoire și consideră drept cea mai importantă sarcină teoretică a mișcării socialiste, în general, elaborarea concepției de revitalizare a acesteia.

Dispoziții finale

Socialiștii Moldovei nu proclamă monopolul asupra realizării socialismul democratic. Ei sînt gata să recunoască egalitatea în drepturi a unor aliați în persoana oricăror mișcări și partide din republică, din alte țări, care au aceleași scopuri și sînt cointeresate în solidaritate, în unirea tuturor forțelor democratice cu scopul îndeplinirii unor sarcini comune, mergînd pe o cale comună.

Prezenta Declarație constituie un document - cadru în vederea elaborării Programului Partidului socialiștilor din Moldova “Patria-Родина” și a Programului de activitate curentă a PSMPR. Ea trebuie să fie numai decît discutată și aprobată la congresul PSMPR, urmînd să rămîină în vigoare pînă la adoptarea Programului de partid în conformitate cu cerințele Statutului lui.